

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou ve věci

žalobce: **F. B. F.**, narozený dne x
státní příslušností x
bytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 5. 2021 č. j. OAM-1-925/VL-20-K01-PD2-2007

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 5. 5. 2021 č. j. OAM-1-925/VL-20-K01-PD2-2007 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení shora specifikovaného rozhodnutí, jímž mu nebyla podle ust. § 53a odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), prodloužena doplňková ochrana.
2. Žalobce v žalobě namítal, že jeho osobní situace se od doby udělení, respektive prodloužení doplňkové ochrany, nezměnila natolik významným a trvalým způsobem, že by již doplňkovou ochranu nepotřeboval. K dané problematice citoval z rozsudků Nejvyššího

správního soudu, z kterých vyvodil, že v rámci řízení cizince o prodloužení doplňkové ochrany nestačí znovu posuzovat naplnění jednotlivých podmínek pro udělení doplňkové ochrany, ale je potřeba srovnat okolnosti, za kterých byla doplňková ochrana cizinci udělena, s okolnostmi danými při rozhodování o jejím prodloužení, přičemž rozhodnutí o neprodloužení doplňkové ochrany lze přijmout, pouze pokud se tyto okolnosti změnily významným a trvalým způsobem. Doplňková ochrana žalobci byla udělena z důvodu existence rodinných vazeb na území České republiky, neboť se mu narodila dcera. Nepopírá, že se jeho rodinná situace změnila, když se rozvedl s manželkou a odstěhoval se ze společné domácnosti, avšak vztah s jeho dcerou nedoznal žádných změn. Nesouhlasil se závěry žalovaného, domníval se, že žalovaný měl hodnotit celkovou intenzitu a vážnost vztahu, nikoliv jen dílčí aspekty. Považoval rozhodnutí žalovaného za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, připomněl, že k neprodloužení doplňkové ochrany nestačí pouze dílčí změny, ale jsou zapotřebí změny trvalé, to však z napadeného rozhodnutí nevyplývá.

3. Žalovaný ve svém vyjádření konstatoval, že žaloba činí extenzivní závěry, že v důsledku napadeného rozhodnutí bude žalobce muset vycestovat z České republiky a dojde tak k porušení Úmluvy o právech dítěte. Konstatoval, že okolnosti se změnilы takovým způsobem, že udělené doplňkové ochrany již není zapotřebí, neboť žalobce je na území integrován již delší dobu a může si upravit pobyt dle ust. § 87 zákona o pobytu cizinců, případně podle ust. § 68 téhož zákona. Uzavřel, že žalobce v současné době již pouze využívá doplňkové ochrany k legalizaci svého pobytu na území České republiky. Odkazoval také na napadené rozhodnutí. Navrhl žalobu zamítnout.
4. Soud o věci samé rozhodl bez jednání dle ust. § 51 odst. 1 s. ř. s., jelikož žalovaný i žalobce výslovně souhlasili s projednáním věci bez jednání.
5. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [ust. § 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“)], a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba byla podána důvodně.
6. Správní spis pak obsahuje zejména následující pro danou věc podstatné dokumenty: rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 8. 2016 č. j. OAM-1/VL-20-K01-R2-2007, rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 10. 2018 č. j. OAM-1/VL-20-K01-PD-2007, žádost o prodloužení doplňkové ochrany ze dne 20. 8. 2020, protokol o pohovoru k žádosti o prodloužení doplňkové ochrany ze dne 7. 9. 2020, žalobou napadené rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 5. 2021 č. j. OAM-1-925/VL-20-K01-PD2-2007.
7. Soud ze správního spisu zjistil, že rozhodnutím žalovaného ze dne 5. 8. 2016 č. j. OAM-1/VL-20-K01-R2-2007 byla žalobci udělena doplňková ochrana podle ust. § 14a zákona o azylu na dobu 24 měsíců. Rozhodnutím žalovaného ze dne 15. 10. 2018 č. j. OAM-1/VL-20-K01-PD-2007 byla doba trvání doplňkové ochrany žalobci prodloužena. Dne 7. 9. 2020 požádal žalobce o další prodloužení doplňkové ochrany.
8. Při pohovoru dne 16. 12. 2020 žalobce sdělil, že o prodloužení doplňkové ochrany žádá, protože na území České republiky má dceru a do domovského státu se nemůže vrátit, protože tam pro něj není možné z politických důvodů získat pas. K současnému životu v České republice uvedl, že si nemůže najít stabilní práci, pracuje náhodně, z výdělků platí byt, následně zaplatí alimony a žije z toho, co mu zbyde. K pobytu své dcery uvedl adresu, na které žije v Praze, v bytě žije se svou matkou. Dceru vyzvedává pravidelně ve středu ze školky a ve čtvrtek ji do školky vodí, tráví s ní čas také během víkendu. Výživné platí pravidelně

prostřednictvím banky, během pandemie mu bylo navrženo snížení výživného, které ale odmítl. S dcerou se vidají 3-4x týdně, kdy pro ni chodí do školky, jeho žena pracuje z domu, tak chce, aby ji žalobce vyzvedával. Sdělil, že dcera chodí do školky na X v okolí X, přesnou adresu zapomněl. Pro dceru jezdí autobusem, ve školce ho všichni znají. Dále byl dotazován na lékaře dcery, kterého neznal, ale uvedl, že tam s dcerou jednou byl. Dceru vyzvedává ve školce, kdy ji následně odveze k sobě na Žižkov a ráno ji zaveze opět do školky, někdy dceru vyzvedne ve školce a zaveze ji matce. K dotazu na nejoblíbenější hračku dcery sdělil, že žádnou takovou nemá, že má ráda animované seriály. S dcerou chodí pravidelně na procházky a do parku.

9. Soud posoudil předmětnou věc následovně:

10. Podle ust. § 53a odst. 4 zákona o azylu *osoba požívající doplňkové ochrany je oprávněna požádat o prodloužení doby, na kterou je doplňková ochrana udělena. Tuto žádost musí osoba požívající doplňkové ochrany podat nejpozději 30 dnů před uplynutím doby, na níž je jí doplňková ochrana udělena. Pokud podání žádosti o prodloužení doplňkové ochrany ve stanovené lhůtě zabrání důvody na vůli osoby požívající doplňkové ochrany nezávislé, je oprávněna tuto žádost podat do 3 pracovních dnů po odpadnutí těchto důvodů. Ministerstvo prodlouží dobu, po kterou je udělena doplňková ochrana, v případě, že osobě požívající doplňkové ochrany i nadále brozí vážná újma (§ 14a) a nenastanou-li důvody pro její odejmutí (§ 17a). Doplňková ochrana se prodlouží nejméně o 2 roky; je-li důvodné nebezpečí, že by osoba požívající doplňkové ochrany mohla závažným způsobem narušit veřejný pořádek nebo ho již narušuje, prodlouží se doplňková ochrana o 1 rok. Při prodlužování doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny se postupuje obdobně.*
11. Podle ust. § 3 správního řádu *nevyplyvá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.*
12. Městský soud v Praze připomíná, že rozhodnutím žalovaného 5. 8. 2016 č. j. OAM-1/VL-20-K01-R2-2007 byla žalobci udělena doplňková ochrana podle ust. § 14a zákona o azylu na dobu 24 měsíců. Žalovaný odůvodnil její udělení tak, že žalobce má na území rodinné vazby, a to k jeho nezletilé dceři, občance České republiky, kdy v tomto konkrétním případě správní orgán shledal, že nuceným vcestováním jmenovaného do jeho vlasti by došlo k porušení Úmluvy o právech dítěte, již je Česká republika na poli mezinárodního práva vázána. Žalovaný rozhodnutím ze dne 15. 10. 2018 č. j. OAM-1/VL-20-K01-PD-2007 doplňkovou ochranu podle ust. § 53a odst. 4 zákona o azylu prodloužil, neboť neshledal, že by došlo k podstatné změně situace s ohledem na rodinnou situaci žalobce.
13. Soud dále uvádí, že po posouzení další žádosti žalobce o prodloužení doplňkové ochrany (žádost ze dne 7. 9. 2020) žalovaný dospěl k závěru, že došlo k takové změně rodinné a pobytové žalobce, že udělené doplňkové ochrany již není zapotřebí.
14. Podle § 53 odst. 1 zákona o azylu, „[d]oplňková ochrana se uděluje na dobu, po kterou osobě požívající doplňkové ochrany brozí vážná újma [...]“. Podle § 53a odst. 4 zákona o azylu je osoba požívající doplňkové ochrany „oprávněna požádat o prodloužení doby, na kterou je doplňková ochrana udělena. [...] Ministerstvo prodlouží dobu, po kterou je udělena doplňková ochrana, v případě, že osobě požívající doplňkové ochrany i nadále brozí vážná újma (§ 14a) a nenastanou-li důvody pro její odejmutí (§ 17a). [...]“. Až po splnění těchto dvou kumulativních podmínek se doplňková ochrana prodlouží o 2 roky, příp. o 1 rok (srov. bod 15 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2017, č. j. 1 Azs 216/2016 - 41, publ. pod č. 3596/2017 Sb. NSS). Podle § 17a odst. 1 písm. a) zákona o azylu, „[d]oplňková ochrana se odejme, pokud okolnosti,

kteře vedly k udělení doplňkové ochrany, zanikly nebo se změnily do té míry, že již doplňková ochrany není zapotřebí [...]. Podle § 17a odst. 2 věty první zákona o azylu, „[p]ři posuzování důvodů uvedených v odstavci 1 ministerstvo přihlíídně k tomu, zda změna okolností je tak významná a trvalé povahy, že osobě požívající doplňkové ochrany již nehrozí nebezpečí, že utrpí vážnou újmu. [...]“ Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 6. 2011, č. j. 7 Azs 21/2011 - 57, k tomuto důvodu odnětí ochrany konstatoval, že odejmutí je možné jen a pouze tehdy, došlo-li ke kvalifikované změně, resp. úplnému zániku těch okolností, které vedly k udělení doplňkové ochrany.

15. Podle čl. 16 odst. 1 a 2 kvalifikační směrnice, „1. Státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti přestávají být osobou, která má nárok na doplňkovou ochranu, jestliže okolnosti, které vedly k přiznání statusu doplňkové ochrany, přestanou existovat nebo se změní do té míry, že ochrany již není třeba. 2. Při uplatňování odstavce 1 přihlíízejí členské státy k tomu, zda je změna okolností natolik významná a dlouhodobá, že osoba, která má nárok na doplňkovou ochranu, již není vystavena reálnému nebezpečí vážné újmy.“ V české jazykové verzi směrnice se mluví o dlouhodobé změně okolností, v anglické se užívá pojem non-temporary, francouzské non provisoire, německé nicht nur vorübergehend, slovenské trvalého charakteru, polské charakter (...) trwały. Článek 16 je však nezbytné posuzovat v jeho vztahu k definici vážné újmy podle čl. 15 kvalifikační směrnice, která není shodná s definicí vážné újmy podle zákona o azylu. Generální advokát se ve svém stanovisku ze dne 24. ledna 2019, ECLI:EU:C:2019:63, ve věci C-720/17, Bilali vyjádřil k pojmu okolnosti: „Jedná se o objektivní okolnosti existující v zemi původu dotčené osoby, na jejichž základě je posuzována existence reálné hrozby vážné újmy v případě návratu do této země. [...] Unijní normotvůrce tedy vyžaduje, aby změna byla dostatečně „významná a dlouhodobá“, tak aby se zabránilo tomu, že by statusy, které byly přiznány, byly neustále zpochybňovány z důvodu přechodných změn situace existující v zemi původu osob, jimž byly takové statusy přiznány, čímž je zaručena stabilita jejich situace.“ (srov. bod 58 a 60 stanoviska).
16. Zdejší soud v prvé řadě rekapituluje azylový případ žalobce, kdy tento podal svou žádost o udělení mezinárodní ochrany již dne 29. 11. 2007, správní orgán žalobci dne 5. 2. 2010 mezinárodní ochranu neudělil, proti danému rozhodnutí podal žalobce žalobu. Krajský soud v Ostravě dne 10. 12. 2010 dané rozhodnutí zrušil a vrátil věc správnímu orgánu k dalšímu řízení. Žalobci byla následně rozhodnutím ze dne 5. 8. 2016 udělena doplňková ochrana, která mu byla dne 15. 10. 2018 prodloužena.
17. Z výše uvedeného je tak zřejmé, že žalobce na území České republiky pobýval v postavení žadatele o azyl či držitele doplňkové ochrany již od roku 2007. Dne 23. 7. 2015 se žalobci na území narodila dcera, která je občankou České republiky. Žalovaným poukazované využití úpravy dalšího pobytu žalobce na území České republiky dle ust. § 87h zákona o pobytu cizinců, případně též dle ust. § 68 téhož zákona by tedy přicházelo v úvahu již v době, kdy žalovaný žalobci prodloužil doplňkovou ochranu. Pokud tedy žalovaný v roce 2018, kdy prodloužil žalobci doplňkovou ochranu, nepovažoval možnost využití úpravy dalšího pobytu žalobce na území České republiky dle ustanovení zákona o pobytu cizinců za změnu okolností natolik významnou a dlouhodobou, tak je dle soudu s podivem, že tak učinil po dalších dvou letech. Nadto žalobce splňoval podmínky ust. § 87h odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců již v době vydání rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany dne 5. 8. 2016, protože: „Ministerstvo vydá rodinnému příslušníkovi občana Evropské unie podle § 15a odst. 1 nebo 2 na jeho žádost povolení k trvalému pobytu po 2 letech jeho nepřetržitého přechodného pobytu na území, pokud je nejméně 1 rok rodinným příslušníkem státního občana České republiky,

který je na území přihlášen k trvalému pobytu, nebo rodinným příslušníkem občana jiného členského státu Evropské unie, kterému bylo vydáno povolení k trvalému pobytu na území.“, ani toto žalovaný nepovažoval za problém a žalobci doplňkovou ochranu udělil. Proto dle soudu možnost žalobce požádat o pobytové oprávnění v režimu zákona o pobytu cizinců nelze považovat za zánik nebo změnu okolností, které vedly k udělení doplňkové ochrany.

18. Jedinou okolností, která se tedy změnila, jsou rodinné poměry žalobce, který se rozvedl se svou manželkou a již s ní a s dcerou nebydlí ve společné domácnosti. Z pohovoru, který žalovaný s žalobcem provedl, je zřejmé, že žalobce se svou dcerou vídá 3-4x týdně, kdy noc ze středy na čtvrtek pravidelně tráví u žalobce doma a tento s ní tráví i víkendy. Dále žalobce konstatoval, že dceru ze školky vyzvedává, když ho o to bývalá žena požádá. Z pohovoru je také zřejmé, že platí výživné, které platí v plné výši, přesto že mu bylo navrženo snížení v době pandemie. V rozhodnutí ze dne 5. 8. 2016, kterým byla žalobci udělena doplňková ochrana, žalovaný uvedl, že: *„dle správního orgánu je tak naplněn požadavek skutečné realizace rodinného a soukromého života, členové rodiny spolu skutečně žijí, jsou na sobě navzájem citově i existenčně vázání a nejedná se tedy o vztah založený a realizovaný výlučně s cílem domáhat se pobytového oprávnění na základě práv plynoucích z mezinárodních smluv. (...) Správní orgán zároveň shledal nemožným, aby rodinný život všech výše jmenovaných byl realizován v zemi žadatelovy státní příslušnosti, a to z důvodu aktuální situace v zemi. Byť tuto správní orgán neshledal nijak nebezpečnou v případě žadatele, zcela jinak je tomu v případě jeho nezletilé dcery, tedy velmi malého dítěte, dopad na jejíž vývoj v případě následování otce do jeho vlasti není správní orgán schopen předvídat. Případné odloučení jmenovaného od jeho dcery a manželky by bylo vážným zásahem do rodinného života jmenovaných a především by znamenalo hrubý zásah do života nezletilého dítěte.“*
19. Z výše uvedeného vyplývá, že správní orgán udělil žalobci doplňkovou ochranu zejména proto, že se mu na území narodila dcera, občanka České republiky, u které nebylo možné předpokládat dopady na její vývoj v případě vycestování do země původu žalobce a případné odloučení by bylo hrubým zásahem do života nezletilého dítěte. Dle soudu ve spisovém materiálu a v napadeném rozhodnutí nejsou uvedeny takové skutečnosti, ze kterých by bylo možné učinit závěr, že přestaly existovat, nebo se změnily důvody, pro které byla udělena doplňková ochrana do té míry, že jí již není zapotřebí.
20. Správní orgán pak nese důkazní břemeno v otázce, zda nadále trvá původní důvod udělení doplňkové ochrany, nebo zda se naopak situace změnila a změna je natolik významná a trvalé povahy, že žalobci nehrozí reálné nebezpečí vážné újmy a odůvodňuje to zamítnutí žádosti o prodloužení doplňkové ochrany (srov. bod 22 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2013, č. j. 6 Azs 15/2013 - 35). Dle Městského soudu v Praze však žalovaný v tomto stěžejním bodě neunesl své důkazní břemeno.
21. Není sporné, že žalobce se rozvedl se svou manželkou a již spolu nežijí ve společné domácnosti. Avšak se svou dcerou se žalobce pravidelně stýká, vyzvedává ji ze školky, když je o to požádán svou bývalou ženou, s dcerou tráví víkendy a pravidelně platí alimenty. Neznalost určitých informací, ze které správní orgán usuzuje, že výpověď žalobce se nezakládá na pravdě, bylo možné odstranit výsledkem bývalé ženy žalobce či dotazem na školku, kterou navštěvuje dcera žalobce. Dle výsledku, který sám žalovaný provedl, žalobce tráví s dcerou přinejmenším 3 – 4 dny v týdnu, kdy se podílí na jejím finančním zabezpečení a vzhledem k tomu, že žalovaný neprovedl výslech bývalé ženy žalobce, tak není možné posoudit, zda se jedná o zásadní prostředky pro výchovu nezletilé. S ohledem na obsah správního spisu, tak nelze tedy konstatovat, že žalobce se svou dcerou na sebe v současné

době nejsou navzájem citově i existenčně vázáni, což bylo hlavním důvodem pro udělení doplňkové ochrany. Soud nerozporuje, že po rozvodu a odstěhování žalobce mohlo dojít k zpřetrhání vazeb mezi žalobcem a jeho dcerou a tvrzení žalobce o jejich vztahu mohou být účelová, avšak v daném případě je na žalovaném, aby prokázal, že tomu tak je, a že došlo k zásadní a trvalé změně. Dle soudu nelze z neznalosti určitých informací usuzovat hloubku vztahu žalobce se svou dcerou, kdy navíc žalobce tuto neznalost přesvědčivě vysvětlil, navíc ani v rodině, která žije společně nelze očekávat znalost všech, ať už méně či více podstatných detailů z běžného života. Pokud bude žalovaný dále trvat na svém názoru, tak v novém rozhodnutí doplní spisový materiál o takové poklady, ze kterých bude jednoznačně zřejmé, že žalobce a jeho dcera na sebe v současné době nejsou navzájem citově i existenčně vázáni, k čemuž případně může sloužit výslech bývalé manželky žalobce, případně dcery žalobce, které bude již 7 let a na základní otázky ohledně svého otce bude schopna odpovědět, také je možné dotázat se školky, kterou navštěvuje dcera žalobce, zda ji tento opravdu pravidelně vyzvedává.

22. Soud uzavírá, že v daném případě žalovaný pochybil, pokud dovodil, že u žalobce již pominuly podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu na základě nashromážděných podkladů.
23. Soud je tedy přesvědčen, že v daném případě žalovaný dovozoval ze zjištěného skutkového stavu závěry, které byly v řízení nezjišťované, a rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Žalobní námitky jsou v tomto směru oprávněné a logické.
24. S ohledem na shora uvedené soud shledal žalobu důvodnou a podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. napadené rozhodnutí žalovaného pro vady řízení zrušil, neboť rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Soud současně podle § 78 odst. 4 s. ř. s. rozhodl, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, v němž bude žalovaný podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem, který soud vyslovil v tomto zrušujícím rozsudku.
25. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobce byl ve věci úspěšný, avšak žádné prokazatelné náklady řízení mu nevznikly a ani žádné neúčtoval. Žalovaný ve věci úspěšný nebyl, právo na náhradu nákladů řízení tak nemá. Z uvedených důvodů soud ve druhém výroku žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 30. června 2022

JUDr. Marcela Rousková v.r.
samosoudkyně